

STANOVISKO VEDOUcíHO PRÁCE

Lenka Krňávková: Seznámení skupiny s biblickými motivy ve středoevropské každodennosti

(65 s.)

Téma, které si Lenka Krňávková zvolila pro svou bakalářskou práci, jsem přivítal, protože ho pokládám v práci s dětmi za důležité, a přitom málo frekventované. A navíc jsem přesvědčen, stejně jako autorka, že dramatická výchova má prostředky, jak tuto tematiku dětem zprostředkovat. Podmínkou ovšem je dokázat si zvolit skutečně kvalitní adaptace biblických příběhů, odpovídající také věku dětí, s nimiž se pracuje. Od počátku jsem byl přesvědčen, že Lenka Krňávková má předpoklady se tohoto tématu zhostit se ctí, což naznačila už nadějná mezizpráva o průběhu projektu. Pak se ale Lenka Krňávková odmlčela a teprve těsně před termínem odevzdání práce mně poslala text bakalářské práce, který označila za hotový. Nezasťírám, že mě to zaskočilo, protože na jakékoliv zásadní konzultace v tu chvíli nebyl prakticky čas, a přitom podoba, v níž jsem práci dostal, byla – eufemisticky řečeno – velmi pracovní. Jediné, co jsem stihl (na reakci na zasloupanou práci jsem měl jediný den), bylo pár stránek připomínek, které jsem k textu sepsal a autorce poslal s dovětkem, zda by nestálo za to práci dopracovat a s odevzdáním posečkat na další termín. Lenka Krňávková se pokusila obratem většinu mých připomínek zapracovat a upravenou verzi příští den přece jen odevzdala.

Rozepisují se o okolnostech odevzdání práce tak obšírně, protože jsem přesvědčený o tom, že Lenka Krňávková by podle mého přesvědčení dokázala zvolené téma zpracovat daleko důkladněji a kvalitněji, kdyby si na to udělala víc času. V této situaci mně však bohužel nezbyvá nic jiného než vyjádřit se k předloženému textu spíše jako oponent než jako vedoucí práce.

Jak už jsem napsal v úvodu, záměr autorky seznámit děti s křesťanskými motivy, které provázejí náš dennodenní život, a speciálně s ustálenými spojeními vycházejícími z Bible, pokládám za velmi dobrý a užitečný. Tím spíše, že tak mají děti příležitost seznámit se i se zajímavými literárními látkami.

Souhlasím s autorkou, že kvalitních zpracování biblických příběhů určených dětem není mnoho, a tak je dobře, že podnikla obsáhlejší průzkum titulů s touto tematikou. S kritérii (autorka nepřesně píše o „kategoriích“) pro výběr předloh lze souhlasit, ale je škoda, že jsou charakterizované jen zkratkovitě, často mají podobu spíše pracovních poznámek. Některé přímo volají po konkretizaci, např.: „Text se zajímavými podněty pro inscenaci, vhodně psaný a strukturovaný.“ (Co to znamená „vhodně psaný a strukturovaný“?) Další problém je v tom, že kritéria vhodnosti/nevhodnosti knih používá autorka mechanicky u každé knihy jako jakýsi „dotazník“, což ji vede k velmi stručným a málo konkrétním formulacím, a tak tato pasáž bakalářské práce působí spíše jako bodový scénář k textu, který by teprve měl vzniknout. Zkrátka „odpovědi“ na jednotlivé body (kritéria), zvláště u některých titulů, by si zasloužily důkladnější rozvedení, založené na analýzách a interpretacích. Myslím, že kdyby byl čas na této kapitole pracovat, bylo by možné ji řešit šikovněji a pro čtenáře „vstřícněji“.

Jak už jsem napsal, oceňuji, že Lenka Krňávková prošla množstvím titulů s biblickou tematikou, ale mám za to, že některé knihy by stačilo zmínit jen stručně, protože jejich nekvalita nebo problematičnost (nejen s ohledem na dramatickovýchovnou práci) je evidentní. Mám na mysli především dvě první knihy. Zato tituly, o kterých autorka uvažovala jako o perspektivních, volají po důkladnějších analýzách a interpretacích, aby se ozřejmil jejich potenciál pro dramatickovýchovnou práci.

(Dílčí poznámka – pro pořádek – k pasáži o *Bibli pro kluky a holky* L. Rockové a K. Widdowsové: Výhrady k jazykové stránce této adaptace Bible jsou na místě, ale bylo by potřeba vzít v úvahu, že jde o překlad. Proto kdo ví, jestli např. v originále je formulace „Budiž světlo!“ nebo ta, která je v českém překladu, tedy „Ať je světlo!“ Poznámka se samozřejmě týká i dalších glos o jazykové podobě textu, protože úzce souvisejí s českým překladem, i když o kvalitě originálu nemám iluze.)

Jestliže 1. kapitola (Biblické příběhy v literatuře pro děti a mládež) pokládám za problematickou, málo propracovanou (mimořádně i to pojmenování kapitoly slibuje daleko víc než to, co do ní autorka zařadila), další části bakalářské práce jsou už zdařilejší. Týká se to jak kapitoly o skupině, pro niž projekt vznikl a s níž byl realizován, tak 3. kapitoly Lekce a jejich reflexe, včetně podkapitoly Příprava lekcí, byť i tyto části by potřebovaly stylisticky doladit.

Jednotlivé lekce mají různou úroveň, ale většinou jsou zajímavé, dobře připravené a patrně ve většině případů i s úspěchem realizované, navzdory vynucené pauze, která souvisela s přerušením práce daným koronakrizí. (Bohužel jsem neměl možnost žádnou část projektu vidět osobně.) K zápisu lekcí jen dodávám, že úvodní „rubrika“ každé lekce, nazvaná „Sborník her a nápadů pro lekci“, je opět ukázkou nepřesného formulování a terminologické rozmlženosti: to, co autorka do této rubriky zařazuje, vypadá spíš jako soubor pracovních poznámek – mísí se tu cíle, metody, náměty a témata.

Reflexe lekcí jsou většinou pečlivě zapsané, obsahují důležité poznatky. Je vidět, že autorka citlivě a realisticky vnímá průběh lekcí i jejich jednotlivých částí a dokáže podněty z jejich průběhu zapracovat do plánování další práce. Za velmi zdařilou pokládám 4. kapitolu Reflexe záměru.

K celku bakalářské práce: Jak už jsem několikrát napsal, text by potřeboval dopracovat, mnoho formulací je nekonkrétních, spíše nahozených, natolik zkratkovitých, že místy působí spíše jako pracovní poznámky. Důsledkem toho jsou nepřesnosti nebo neobratnosti, které mnohdy znesnadňují porozumění toho, co chce autorka vyjádřit. Několik konkrétních příkladů: „Předloha je určena jako vhodná pro dramatizaci.“ (str. 13) – Kým je předloha určena pro dramatizaci? Jistě na nakladatelem... Nebo formulace „U publikací není očekávána přesná transformace předlohy. Není tak nazývána, není vyhraněna...“ (str. 15) Nebo na téže straně: „[...] čtenáře neochudí od zamyšlení nad kontroverzností témat“. Anebo: „Informace sráží opět přítomnost autorova názoru, který je velmi často přítomen.“ (str. 18) Na str. 20: „Publikace se zaměřují na osvětlení témat, nikoli na přiblížení Bible. Není zde hledán klíčový význam, který je využíván v této analýze.“ – Co tím má autorka na mysli? A co rozumí autorka spojením „nadčasový jazyk“ (str. 20)? Anebo formulace: „Příběhy jsou psány velmi podrobně...“ (str. 22). Formulace „Skupina dokáže spíše přijmout téma zlého a špatného chování člověka, oproti smilstvu...“ (str. 25) je sice plus minus srozumitelná, ale velmi neobratná. Stejně tak např. pasáž „Pro výběr byl tedy stanoven ucelený princip. Proces bude podstatně ovlivňovat budoucí produkt...“ na téže straně. Nebo „Záměrem byl postup seznámení žáků při hodině dramatické výchovy s biblickými příběhy.“ (str. 60) Podobných zkratkovitých nebo neobratných formulací by bylo možné uvést ještě dlouhou řadu.

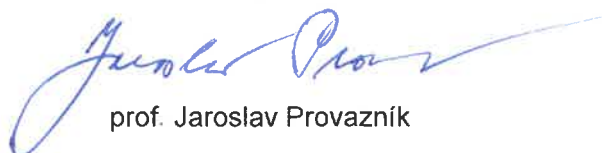
Někdy se v textu objeví také terminologické nepřesnosti. Jak vlastně autorka rozumí termínu „dramatizace“? Nebo co má na mysli pod pojmem „cvičení“, když napíše: „Také cvičení přináší poznání, zda se do postavy bude umět přeměnit i při veřejném výstupu“ (str. 28)?

V textu je bohužel množství překlepů („osobě“ místo o sobě, „tématiky“ – spr. tematiky, „straší“ místo starší, „strat“ místo start, „daní prostřední“ místo daná prostředí, „nehodná“ místo nevhodná, „veřejný vstup“ místo veřejné vystoupení atd.), pravopisných chyb („publikace sami osobě“, str. 15; „čerství zážitek“, str. 59...) a dá se tu najít také nemálo chyb v interpunkci.

Zkrátka bakalářské práci by slušelo víc času na dopracování a doladění.

Navzdory výhradám **doporučuji bakalářskou práci Lenky Krňávkové k obhajobě** – především s ohledem na zajímavý projekt a jeho reflexi. Klasifikaci však bohužel nemohu navrhnout lepší než C–D.

Praha 1. ledna 2022

prof. Jaroslav Provazník